

Akty normatywne

PPwG

prof. Stanisław Piątek

Rodzaje aktów normatywnych

- **Akty normatywne (źródła prawa)** - dokumenty odpowiednio ustanowione przez organy władzy publicznej, które zawierają przepisy prawa, stanowiące podstawę do wnioskowania o obowiązujących normach prawnych
- Hierarchia źródeł prawa – różnicowanie mocy wiążącej aktów normatywnych
- Akty normatywne powszechnie obowiązujące - art. 87 Konstytucji
 - konstytucja
 - ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia Prezydenta w okresie stanu wojennego
 - rozporządzenia
 - akty prawa miejscowego
- Akty normatywne wewnętrzne - art. 93 Konstytucji
 - uchwały Rady Ministrów
 - zarządzenia Prezydenta, Prezesa Rady Ministrów, ministrów
 - zarządzenia centralnych i terenowych organów administracji rządowej
 - normatywne uchwały Sejmu, Senatu

Charakterystyka aktów normatywnych (1)

- Konstytucja (nazwa, materia konstytucyjna, szczególna moc prawna, tryb ustanawiania i zmiany)
- Ustawa (materia ustawowa, tryb uchwalania)
- Umowy międzynarodowe (negocjowanie, zawieranie, ratyfikacja)
 - ratyfikacja za zgodą wyrażoną w ustawie (art. 89)
 - ratyfikacja na podstawie ustawy przyjętej większością konstytucyjną lub referendum (art. 90)
 - ratyfikacja po powiadomieniu Sejmu (art. 89 ust. 2)
 - stosunek umów międzynarodowych do krajowych aktów normatywnych

Charakterystyka aktów normatywnych (2)

- Rozporządzenia (art. 92)
 - uprawnione organy
 - zakres spraw regulowanych w rozporządzeniach (materia podstawowa)
 - upoważnienie (organ, przedmiot, wytyczne)
 - obligatoryjne
 - fakultatywne
- Akty normatywne wewnętrzne (art. 93)
 - uprawnione organy
 - podstawa prawna
 - zakres obowiązywania – podległe jednostki organizacyjne
 - nie dotyczą praw obywateli
 - kontrola legalności

Charakterystyka aktów normatywnych (3)

- Akty prawa miejscowego
 - akty na podstawie ustaw szczególnych
 - akty porządkowe
 - akty samorządowe
- Ustanawianie aktów prawa miejscowego
 - rady, sejmik wojewódzki
 - zarządy, organ wykonawczy gminy
 - organy administracji rządowej (wojewoda, inne)

Akty prawne Unii Europejskiej

- Źródła prawa pierwotnego - traktaty
 - Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, Rzym 1957
 - Traktat o Unii Europejskiej, Maastricht 1992
 - Traktaty zmieniające (Traktat Amsterdamski, Traktat Nicejski, Jednolity Akt Europejski, **Traktat o UE, Traktat o funkcjonowaniu UE**)
 - **Traktaty akcesyjne**
- Źródła prawa wtórnego
 - rozporządzenia (np. roaming międzynarodowy, domena [.eu](https://www.europa.eu))
 - decyzje (np. decyzja w sprawie przeznaczenia częstotliwości 900 MHz do transmisji danych)
 - dyrektywy (np. 2002 dyrektywy o komunikacji elektronicznej)
 - zalecenia (np. w sprawie rynków komunikacji elektronicznej)

Implementacja prawa UE w prawie krajowym

- Bezpośrednie stosowanie traktatów (np. ochrona konkurencji, pomoc publiczna)
- Bezpośrednie stosowanie rozporządzeń (adresowane do państw, obywateli, przedsiębiorców). Publikacja w Dz. Urz. UE. Efekt wertykalny (państwo – jednostka) i bezpośredni efekt horyzontalny (np. przedsiębiorca – jednostka)
- Implementacja dyrektyw
 - cele, cele i środki
 - problem bezpośredniego stosowania dyrektyw w stosunkach wewnętrznych – państwo nie może korzystać z braku implementacji (bezpośredni efekt w stosunkach wertykalnych)
 - implementacja = ustanowienie przepisów, wdrożenie, egzekwowanie (np. dostęp do numeru 112 – przepisy, akty wykonawcze, faktyczna dostępność)
- Implementacja decyzji – wszelkie konieczne działania (np. decyzja 900 MHz – zmiana planów rezerwacji, zniesienie ograniczeń w rezerwacjach)
- Implementacja zaleceń – uwzględnienie w najszerszym możliwym zakresie przy podejmowaniu decyzji

Publikacja aktów normatywnych

- Organy promulgacyjne, od 1.1.2012 wyłącznie publikacja elektroniczna
- Dziennik Ustaw
 - Konstytucja, ustawy, rozporządzenia, testy jednolite, umowy międzynarodowe, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, niektóre akty dotyczące wyborów, stanów wyjątkowych
- Dziennik Urzędowy UE (<http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html?locale=pl>)
- Dziennik Urzędowy Monitor Polski
 - zarządzenia Prezydenta RP, uchwały Rady Ministrów i zarządzenia Prezesa Rady Ministrów
- Dzienniki urzędowe ministerstw i urzędów centralnych
- Wojewódzkie dzienniki urzędowe
 - akty prawa miejscowego, orzeczenia sądowe w sprawach tych aktów, uchwały budżetowe

Struktura aktu normatywnego

- Rozporządzenie Prezesa RM z 20.06.2002 w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”
 - 1) tytuł (oznaczenie rodzaju aktu, data, określenie przedmiotu)
 - 2) przepisy merytoryczne
 - ogólne (przedmiot, zasady, definicje)
 - szczegółowe (materialne, ustrojowe, proceduralne, odpowiedzialność)
 - 3) przepisy zmieniające
 - 4) przepisy przejściowe (postępowania w toku, akty wykonawcze, dawne uprawnienia) i dostosowujące (nowe organy, likwidacje, tryb dostosowania)
 - 5) przepisy końcowe
 - przepisy o wygaśnięciu mocy obowiązujących przepisów.
 - przepisy o wejściu ustawy w życie (data sztywna, sposób obliczenia, zasada ustawowa)

USTAWA

z dnia 28 lipca 2005 r.

o partnerstwie publiczno-prywatnym¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje zasady i tryb współpracy podmiotu publicznego i partnera prywatnego w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

2. Partnerstwo publiczno-prywatne, w rozumieniu ustawy, to oparta na umowie o partnerstwie publiczno-prywatnym współpraca podmiotu publicznego i partnera prywatnego, służąca realizacji zadania publicznego, jeżeli odbywa się na zasadach określonych w ustawie.

Art. 2. 1. Przedmiotem umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym jest realizacja przez partnera prywatnego przedsięwzięcia za wynagrodzeniem na rzecz podmiotu publicznego.

2. Partner prywatny poniesie w całości albo w części nakłady na realizację przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 1, lub zapewni ich poniesienie przez inne podmioty.

Art. 3. 1. Partnerstwo publiczno-prywatne może stanowić sposób realizacji przedsięwzięcia, jeżeli przynosi to korzyści dla interesu publicznego przeważające w stosunku do korzyści wynikających z innych sposobów realizacji tego przedsięwzięcia.

2. Korzyścią dla interesu publicznego jest w szczególności oszczędność w wydatkach podmiotu publicznego, podniesienie standardu świadczonych usług lub obniżenie uciążliwości dla otoczenia.

Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) inwestycja — budowę, rozbudowę, przebudowę połączoną z eksploatacją, utrzymaniem lub zarządzaniem składnikiem majątkowym, będącym

2) partner prywatny — następujące podmioty:

- a) przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,
- b) organizację pozarządową,
- c) kościół lub inny związek wyznaniowy,
- d) podmiot zagraniczny, jeżeli jest przedsiębiorcą w rozumieniu prawa kraju rejestracji i spełnia warunki do wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej;

3) podmiot publiczny — następujące podmioty:

- a) organy administracji rządowej,
- b) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki,
- c) fundusze celowe,
- d) państwowe szkoły wyższe,
- e) jednostki badawczo-rozwojowe,
- f) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej,
- g) państwowe lub samorządowe instytucje kultury,
- h) Polską Akademię Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne,
- i) państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek handlowych;

4) przedsięwzięcie — następujące działania:

- a) zaprojektowanie lub realizację inwestycji w wykonaniu zadania publicznego

Oznaczenia jednostek redakcyjnych (1)

- Kodeksy
 - Art. 1 (art.)
 - § 1. (§)
 - 1) (pkt 1)
 - a) (lit.)
 - - (tiret)
- Ustawy
 - Art. 1. (art.)
 - 1. (ust. 1)
 - 1) (pkt 1)
 - a) (lit.)
 - - (tiret)

Oznaczenia jednostek redakcyjnych (2)

- Akty podstawowe
 - § 1. (§)
 - 1. (ust.)
 - 1) (pkt 1)
 - a) (lit.)
 - - (tiret)
- Jednostki redakcyjne nadrzędne
 - rozdziały, działy, tytuły
 - w kodeksie – księgi, części

Przykład rozporządzenia

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 2 stycznia 2012 r.
Pozycja 3

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 15 grudnia 2011 r.

**w sprawie stawek opłat za przeprowadzenie certyfikacji wina z określonego rocznika
lub wina z określonej odmiany winorośli**

Na podstawie art. 47 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrotie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. Nr 120, poz. 690 i Nr 171, poz. 1016) zarządza się, co następuje:

§ 1. Stawki opłat za przeprowadzenie certyfikacji wina, o którym mowa w art. 61 rozporządzenia Komisji (WE) nr 607/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. ustanawiającego niektóre szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2008 w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych, określeń tradycyjnych, etykietowania i prezentacji niektórych produktów sektora wina (Dz. Urz. UE L 193 z 24.07.2009, str. 60, z późn. zm.), oraz wina, o którym mowa w art. 62 tego rozporządzenia, obejmującej kontrolę, o której mowa w:

- 1) art. 45 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrotie tymi wyrobami i organizacji rynku wina, wynoszą:
 - a) 10,00 zł – za kontrolę zgodności danych z informacjami, o której mowa w art. 44 ust. 4 pkt 3 lit. d, ze stanem faktycznym – w odniesieniu do każdej odmiany winorośli zgłoszonej do certyfikacji,
 - b) 202,00 zł – jeżeli łączna powierzchnia zgłoszonej uprawy winorośli nie przekracza jednego hektara,
 - c) 202,00 zł za pierwszy hektar oraz 19,00 zł za każdy kolejny rozpoczęty hektar uprawy winorośli – w przypadku zgłoszenia uprawy winorośli przekraczającej jeden hektar;

Wyszukiwanie aktów normatywnych

- Oznaczenia aktów normatywnych
 - do 2011 - organ promulgacyjny, rok, numer, pozycja
 - od 2012 – organ promulgacyjny, rok, pozycja
 - oznaczenia nowelizacji (aktów zmieniających)
- Teksty jednolite (przygotowanie, publikacja)
- Elektroniczne publiczne bazy danych o przepisach prawnych
- <http://www.dziennikiurzedowe.gov.pl/>
- <http://isip.sejm.gov.pl/prawo/index.html>
- Elektroniczne bazy komercyjne (przepisy, orzecznictwo, komentarze, wzory dokumentów, bibliografia)